

ujednání nebo dohody, je-li k tomu vážný důvod, zejména je-li podnikání hospodářsky povážlivě ohroženo, ztíženo nebo znemožněno. Hlava šestá obsahuje trestní sankce s maximálními tresty do 1,000.000 Kč. Hlava sedmá má ustanovení přechodná a smíšená.

Osnova vyznačuje se značnou přísností jak co do výše trestních sankcí, tak co do rozsahu ukládaných povinností. Snad je tím tak trochu předurčen její osud. Není příliš obtížno předpovědět, že v této formě asi kartelový zákon neprojde, uvážíme-li, že projednání bankovního zákona setkal se se značnými obtížemi. Bude zajímavé sledovat další osudy zákona kartelového.

Dr. Pošvár.

Bankovní zákon v Jugoslavii. Ministerstvo obchodu a průmyslu vypracovalo v polovici prosince 1931 návrh bankovního zákona. Peněžní ústavy jsou podle tohoto zákona postaveny pod dozor ministra obchodu a průmyslu, který jej provádí zvláštními kontrolními orgány. Banky smějí přijímat vklady jen do trojnásobné výše vlastních prostředků; celková výše všech závazků banky nesmí přestoupit pětinašobek vlastních prostředků. Každá banka má část vkladů uložit u některého státního peněžního ústavu. Obchody hypotekárními mohou se zabývat pouze zvláštní banky, pro něž bude vypracován speciální zákon. Polovina rezervních fondů musí být uložena ve státních papírech. Členové správní rady peněžních ústavů musí složit kauci ve výši aspoň půl procenta bankovního kapitálu, nejméně 100.000 D, avšak nejvýše 500.000 D. Všecky peněžní ústavy mají se přizpůsobit předpisům zákona nejdéle během jednoho roku, jinak bude nařízena jejich likvidace.

Dr. Pošvár.

Technik a krise je téma úvahy, kterou napsal do 12. čísla II. roč. Hospodářské korespondence prof. brněnské techniky Dr. V. L. i. s. t. Prof. List, jak známo, je nadšeným propagátorem racionalisace a normalisace a ve svém článku si položil otázku, zda nynější krise je způsobena právě těmito dvěma složkami. Vystříhá se řešení všech jiných otázek než technických, ale ukazuje, že dnes již není možno odloučit problémy technické od právních. Vinu přičítá nikoliv pokroku racionalisace a normalisace, nýbrž absurdním poměrům válečným i poválečným, kdy se zapomnělo především na mezinárodní souručenství hlavně v tom, že nucená soběstačnost za světové války je škodlivá po válce, stejně jako je tomu při nerozumném ochranářství. Demonstruje to na velmi vtipně volených příkladech (na př. Rašínův zákaz dovozu pomerančů z Itálie a italský zákaz dovozu českého skla a pod.). Trvalou soběstačnost odkazuje List jako romantickou idylu a žádá si vytvoření mezinárodního podkladu zejména v právu, především však v právu obchodním a směnečném. Jeho dikce je vskutku velmi výrazná a stojí za to citovat několik úryvků z jeho úvahy, i když vždy nelze se vším souhlasit. Tak požaduje mezinárodní právo obchodní, aby poctivý obchodník měl jistotu, že mu cizí odběratel zaplatí. Tomu jsme však dosud daleko: »jak juris prudentia u nás zahálela, ukazuje nejlépe, že stále nelze krádež elektřiny stíhat jako krádež, protože antický Řím neměl elektřiny a za 13 let jsme nesjednotili ani soudní řády Slovenska a zemí histor., takže dnes seriosní podnikatel pražský bojí se dodávat na Slovensko, 300 km od Prahy!« a končí pak: »Jako technik shrnuji vše v závěr, že trvale lze odstranit krizi, jen když právníci, národní hospodáři a zákonodárci se vynasnaží dohonit co nejrychleji pokročilou techniku a užijí-li k tomu jejích vlastních metod — racionalisace na základu co možná mezinárodním«. Ča.

Sociální pojištění v Rumunsku. Podle zpráv odborových listů připravuje rumunské ministerstvo práce návrh zákona o sociálním pojištění, jehož hlavním účelem je sjednotit zákonodárství na tomto poli. V Transylvánii platí dosud uherský zákon z r. 1900, v Bukovině rakouský zákon z r. 1888, ve starém království zákon o organizaci řemesel, maloúvěru a dělnického pojištění z r. 1912, kterým bylo provedeno pojištění nemocenské, úrazové, invalidní a starobní a to na podkladě nucených organizací řemeslnických. Pojišťovací zákony v nových provinciích vztahují se i na úřednictvo, naproti tomu ve starém krá-